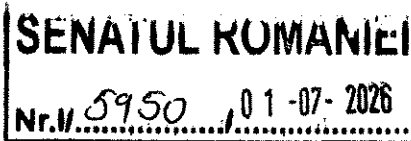
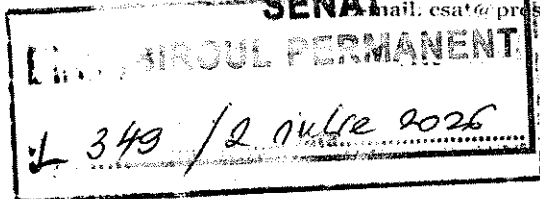

Administrația
PrezidențialăDepartamentul
Securității NaționaleSecretariatul Consiliului Suprem de
Apărare a Țării

Telefon: 021-312.07.21 Fax: 021-311.20.43

E-mail: esat@presidency.ro

SENAT

NESECRET
Exemplarul nr. 1
Nr. DSN1/1103 din 29.06.2026

Domnule Președinte,

Urmare la scrisoarea dumneavoastră nr. B228 din 26 mai 2026, prin care solicitați Consiliului Suprem de Apărare a Țării (CSAT) avizarea *Propunerii legislative privind completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice și pentru modificarea Legii nr. 137/2002 privind unele măsuri pentru accelerarea privatizării*, vă comunicăm următoarele:

1. Conform prevederilor art. 4 lit. d) din Legea nr. 415/2002 privind organizarea și funcționarea Consiliului Suprem de Apărare a Țării, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul avizează proiectele de acte normative inițiate sau emise de Guvernul României, în domeniile strict enunțate de lege.

2. Propunerea legislativă reprezintă o inițiativă parlamentară, astfel că aceasta nu face obiectul avizării CSAT, dar, în baza principiului colaborării loiale între autoritățile statului și din perspectiva obiectului de reglementare, a fost supusă analizei, reieșind că măsurile propuse pot avea un efect pozitiv prin consolidarea controlului statului asupra întreprinderilor implicate în gestionarea infrastructurilor critice naționale, aspect care poate facilita, implicit, coordonarea eficientă a măsurilor de securitate, având ca rezultat o aplicare unitară a cerințelor de protecție.

Întreprinderile publice care desfășoară activități în domenii aparținând infrastructurilor critice naționale au o importanță strategică deosebită pentru securitatea economică, energetică și socială a unei țări. Din această perspectivă, statul trebuie să păstreze o participație majoritară și capacitatea efectivă de control asupra unor astfel de companii. Experiența ultimilor ani, marcată de crize energetice, tensiuni geopolitice și vulnerabilități ale lanțurilor de aprovizionare, a demonstrat că infrastructurile critice reprezintă active de interes public care depășesc logica strict comercială. Menținerea unei participații majoritare a statului contribuie la protejarea intereselor strategice naționale, la asigurarea continuității serviciilor esențiale și la prevenirea transferului controlului asupra unor active sensibile către entități ale căror obiective nu sunt aliniate interesului public.

De asemenea, aceasta oferă statului posibilitatea de a interveni în situații excepționale și de a orienta dezvoltarea unor sectoare esențiale pentru economia națională.

Domnului MIRCEA ABRUDEAN
PREȘEDINTELE SENATULUI

NESECRET

Cu toate acestea, necesitatea menținerii controlului majoritar al statului nu justifică automat instituirea unor mecanisme excesive care pot avea efecte negative asupra atractivității investiționale a companiilor, asupra guvernantei corporative și asupra funcționării eficiente a acestora. Trebuie avut în vedere faptul că menținerea unui regim de control accentuat poate introduce anumite rigidități în procesul decizional și în accesul la resurse externe (capital, expertiză tehnică sau parteneriate), elemente care sunt adesea relevante pentru modernizarea și interconectarea rapidă a infrastructurilor critice.

Proiectul cumulează participația minimă obligatorie, dreptul de veto în adunarea generală, dreptul de veto în organele de administrare și excluderea de la aplicarea legislației privatizării, fără a rezulta din expunerea de motive o analiză care să demonstreze insuficiența instrumentelor juridice existente pentru protejarea intereselor strategice ale statului. În aceste condiții, măsurile propuse apar ca excesive în raport cu obiectivul urmărit.

Din această perspectivă, vă supunem atenției următoarele observații:

- Domeniul infrastructurilor critice este, deja, reglementat clar prin OuG nr. 98/2010, aceasta distribuind responsabilitățile între autoritatea publică responsabilă și proprietarul/operatorul/administratorul întreprinderii încadrate drept infrastructură critică.

În lipsa unei corelări exprese, rezultă o suprapunere a două regimuri juridice aplicabile aceleiași categorii de operațiuni, aspect care poate genera dificultăți în aplicare și interpretare, inclusiv în ceea ce privește utilitatea mecanismului de avizare prevăzut de art. 11² din OuG nr. 98/2010, cu modificările și completările ulterioare, care instituie obligația obținerii avizului de conformitate al Consiliului Suprem de Apărare a Țării pentru operațiunile de înstrăinare privind elemente sau obiective din infrastructura critică națională, fără a interzice realizarea acestora. Mecanismul, în sine, reprezintă o formă de protecție a intereselor statului în domeniul de referință.

- Există o diferență semnificativă între deținerea unei participații majoritare, care permite exercitarea controlului în condițiile dreptului societar comun și instituirea unor drepturi de veto extinse, aplicabile inclusiv atunci când statul nu deține majoritatea sau asupra unor decizii curente de administrare.

Configurarea dreptului de veto în favoarea statului, când acesta nu mai deține 2/3 din capital, este de natură să creeze premisele unor vicii de neconstituționalitate raportat la art. 44 din Constituție, dat fiind că acesta ar permite exercitarea atributelor de dispoziție sau ar paraliza această exercitare pentru alți investitori care ar putea să aibă inclusiv majorități simple sau calificate.

De asemenea, o asemenea măsură pune sub semnul întrebării compatibilitatea cu principiile economiei de piață și cu normele europene privind libera circulație a capitalurilor.

Una dintre ideile fundamentale ale reformei guvernantei corporative a fost separarea clară între funcția de proprietar, exercitată de stat, și funcția de administrare, exercitată de organele de conducere ale întreprinderilor publice. Reforma a urmărit eliminarea ingerințelor directe ale autorităților

publice în activitatea curentă a societăților și transferarea responsabilității decizionale către administratori și directori selectați pe criterii profesionale și evaluați pe baza unor indicatori de performanță.

Extinderea dreptului de veto al statului asupra deciziilor consiliului de administrație, consiliului de supraveghere, directoratului sau altor organe de administrare și conducere ridică probleme semnificative din perspectiva guvernantei corporative și a funcționării eficiente a societăților comerciale întrucât conduce la diminuarea autonomiei organelor de conducere și la transferarea responsabilității decizionale din sfera managementului profesionist în sfera deciziei politice sau administrative.

Totodată, instituirea unui drept de veto al statului în adunarea generală reprezintă o intervenție directă și permanentă în activitatea societății, dificil de conciliat cu standardele OCDE.

Ghidul OCDE privind guvernanta corporativă a întreprinderilor de stat consacră principiul potrivit căruia statul trebuie să își exercite drepturile de proprietate fără a interveni în gestionarea operațională a întreprinderilor. Statul trebuie să stabilească obiective clare și să monitorizeze performanța întreprinderilor publice, însă nu trebuie să participe la luarea deciziilor de management curent și nu trebuie să creeze mecanisme care să afecteze autonomia consiliilor de administrație.

Din perspectivă economică și investițională, proiectul poate genera efecte negative asupra atractivității întreprinderilor publice, ceea ce poate conduce la diminuarea interesului investitorilor și la reducerea valorii de piață a acestor societăți.

Mai mult, cadrul legal în vigoare (Legea nr. 137/2002, HG nr. 577/2002) oferă, deja, Guvernului posibilitatea de a decide în orice moment modificarea strategiei concrete de privatizare, suspendarea sau întreruperea procesului, în raport cu circumstanțele economice și politice naționale sau internaționale, cu interesul manifestat de potențialii cumpărători ori ținându-se seama de alte condiții care ar putea influența negativ rezultatele unui anumit proces de privatizare.

- Deși expunerea de motive invocă necesitatea protejării infrastructurii critice naționale, proiectul nu identifică în mod expres întreprinderile publice care ar urma să intre sub incidența regimului juridic special, lăsând această determinare pentru o etapă ulterioară, prin hotărâre a Guvernului. În lipsa unei delimitări clare a sferei de aplicare, nu poate fi realizată o analiză obiectivă a consecințelor economice, financiare și investiționale. Transferul către Guvern al competenței de a determina ulterior întreprinderile vizate reduce gradul de previzibilitate al normei și face imposibilă evaluarea ex-ante a impactului legislativ, atât pentru autoritățile publice implicate, cât și pentru investitorii existenți sau potențiali.

De asemenea, precizăm că asupra delegării către Guvern a competenței adoptării unei hotărâri cuprinzând lista întreprinderilor vizate de acest act normativ, s-a pronunțat, deja, Curtea Constituțională, în Decizia nr. 62/2018 (pct. 72-79), constatând că norma este contrară art. 1 alin. (4) și art. 61 alin. (1) din Constituție. Totodată, Curtea a reținut că această modalitate de

reglementare poate avea consecințe negative asupra respectării principiului legalității, prevăzut de art. 1 alin. (5) din Constituție, existând pericolul afectării stabilității raporturilor juridice, prin încălcarea exigențelor de calitate a legii, respectiv previzibilitatea și claritatea.

Concluzionând, apreciem că măsurile propuse sunt excesive în raport cu obiectivul urmărit și pot avea efecte negative asupra atractivității investiționale a companiilor, asupra guvernantei corporative și asupra funcționării eficiente a acestora.

Din perspectiva noastră, este oportună analizarea propunerii legislative, astfel încât să fie asigurat un echilibru între protejarea intereselor strategice ale statului și respectarea principiilor economiei de piață.

Cu stimă,

**CONSILIER PREZIDENȚIAL,
ȘEFUL DEPARTAMENTULUI
SECURITĂȚII NAȚIONALE**

MARIUS-GABRIEL LAZURCA

